

FM: Latvijas rūpniecībā turpinās spēcīgas izaugsmes periods

Publicēts: 31.01.2018.

Jaunākie dati par rūpniecības produkcijas izlaidi liecina, ka trešais šī gada ceturksnis ir sācies ar spēcīgu nozares izaugsmi, tādējādi saglabājot jau pērnā gada beigās aizsāktu nozares attīstības tendenci. 2017.gada jūlijā salīdzinājumā ar iepriekšējā gada jūliju rūpniecībā saražotās produkcijas apjomi pieauga par 8,8% un tas bija desmitais mēnesis pēc kārtas, kad nozares izaugsme pārsniedza 5 procentus.

Tāpat kā iepriekšējos mēnešus, arī šā gada jūlijā rūpniecības izaugsmes pamatā bija apstrādes rūpniecība, kuras izlaide gada griezumā palielinājās par 8,2%. Taču arī pārējo rūpniecības nozaru izaugsme jūlijā bijusi augsta – elektroenerģijas un gāzes apgādes izlaide pieauga par 7,7% un ieguves rūpniecības apjomi bija par 28,6% augstāki nekā pirms gada.

Apstrādes rūpniecības izaugsmi šā gada jūlijā noteica tās lielākās apakšnozares – pārtikas produktu ražošana, būvmateriālu ražošana, kokapstrāde. Toties lielāko pozitīvo devumu nozares pieaugumā nodrošināja metālapstrāde, gatavo metālizstrādājumu ražošanas apjomiem jūlijā pieaugot par 18,0%, kas ir spēcīgākais apakšnozares izaugsmes temps kopš pērnā gada decembra. Turklāt tikpat lielu devumu kā metālapstrāde apstrādes rūpniecības izaugsmē sniedza mašīnbūvi veidojošās apakšnozares. Tā, elektrisko iekārtu ražošana šā gada jūlijā bija par 18,3%, iekārtu, mehānismu un darba mašīnu ražošana – par 18,2% un automobiļu, piekabju un puspiekabju ražošana – par 13,1% augstāka nekā pirms gada. Tāpat, apstrādes rūpniecības izaugsmi būtiski veicināja svārstīgā iekārtu un ierīču remonta apakšnozare, kura pēc trīs mēnešu izlaides krituma jūlijā uzrādīja spēcīgu pieaugumu par 36,2%. Ir paredzams, ka arī turpmāk šīs apakšnozares attīstība būs svārstīga, taču to līdz par 2018.gadam pozitīvi ietekmēs Latvijas Dzelzceļa dīzeļlokomotīvu modernizācijas projekta turpinājums, kā īstenošanai augusta beigās tika piesaistīts papildus finansējums no Ziemeļu Investīciju bankas.

Pārtikas produktu ražošana uzrādīja kārtējo spēcīgo izlaides pieaugumu, šā gada jūlijā apakšnozares izaugsmei sasniedzot 7,1%. Spēcīgā izaugsme ceturto mēnesi pēc kārtas norāda, ka apakšnozare ir atguvusies no iepriekšējo trīs gadu grūtībām, ko izraisīja atsevišķu pārtikas produktu importa embargo Krievijā un tā radītās sekas pārtikas produktu realizācijai citās valstīs. No visām pārtikas produktu grupām šā gada jūlijā visstraujāk pieauga gaļas un gaļas produktu ražošanas, kā arī zivju un vēžveidīgo pārstrādes apjomi par attiecīgi 8,7% un 6,7%.

Strauju izaugsmi jūlijā uzrādījusi nemetālisko minerālu izstrādājumu jeb būvmateriālu ražošanas apakšnozare, tās izlaidei gada griezumā pieaugot par 14,1%. Jāatzīmē, kas šis gads apakšnozarei ir ļoti veiksmīgs gan saistībā ar būvniecības sektora aktivitāti Latvijā, gan ar spēcīgo ārējo pieprasījumu. Latvijā saražoto nemetālisko minerālu izstrādājumu apgrozījums šā gada septiņos mēnešos vietējā tirgū pieauga par 15,1%, kamēr šīs apakšnozares apgrozījums eksportā šajā pašā laikā bija par 9,8% augstāks nekā pirms gada. To noteica tādu būvniecības materiālu kā stikls un stikla izstrādājumi spēcīgais eksporta vērtības pieaugums uz Vāciju, Poliju un Igauniju šā gada pirmajā pusē.

Savukārt kokrūpniecība 2017.gada jūlijā, salīdzinot ar gadu iepriekš, savu izlaidi kāpinājusi par 2,6%. Tas, ņemot vērā iepriekš sasniegto augsto kokapstrādes izlaides līmeni, ir vērtējams kā labs rezultāts. Turklāt, ievērojot, ka tā ir lielākā apstrādes rūpniecības apakšnozare, kokapstrāde ir nodrošinājusi nozīmīgu devumu kopējā nozares izaugsmē. Līdzīgi ir ar datoru, elektronisko un optisko iekārtu ražošanas apakšnozari, kura jūlijā uzrādījusi vājāku nekā ierasts izaugsmi (+11,3%), taču apakšnozares izlaides līmenis saglabājas ļoti augsts.

Izlaides apjomu pieaugums jūlijā fiksēts arī tādās apstrādes rūpniecības apakšnozarēs kā tekstilizstrādājumu ražošana (+2,3%), poligrāfija un ierakstu reproducēšana (+4,4%), ķīmisko vielu un produktu ražošana (+5,1%). Taču izlaides kritums reģistrēts dzērienu ražošanā – par 0,4% gada griezumā, apģērbu ražošanā – par 1,4%. Turklāt pirmo reizi pēdējā gada laikā sarukuši mēbeļu ražošanas apjomi – par 1,3%, salīdzinot ar iepriekšējā gada jūliju. Apakšnozares pārstāvji norāda, ka pašlaik samazinās pieprasījums

pēc mīkstajām mēbelēm Eiropā, bet izejvielu cenas pieaug, tādējādi ietekmējot arī kopējos ražošanas apjomus. Taču pagaidām nevar runāt par ilgstošu mēbeļu ražošanas apjomu kritumu, turklāt to apgrozījums eksportā joprojām strauji pieaug. Tāpat arī būvniecības aktivitāte atsevišķos segmentos Latvijā rezultēsies pieprasījuma pieaugumā pēc mēbelēm.

Tikmēr Latvijas rūpnieku noskaņojuma izmaiņu dinamika joprojām liecina par labām nozares attīstības perspektīvām arī nākamajos mēnešos, šā gada augustā ekonomiskā sentimenta indeksam uzrādot augstāko līmeni kopš 2007.gada septembra. Rūpnieki ir pozitīvi noskaņoti attiecībā uz sagaidāmajiem ražošanas apjomiem turpmākajos mēnešos, kā arī paredz cenu kāpumu to ražotajai produkcijai un arī nodarbinātības pieaugumu nozarē. Turklāt Eiropas Savienības patērētāju un uzņēmēju ekonomiskās pārliecības līmenis augustā saglabājies augsts, tādējādi norādot uz spēcīgu ārējo pieprasījumu Latvijā ražotajai produkcijai.

<https://www.fm.gov.lv/lv/fm-latvijas-rupnieciba-turpinas-specigas-izaugsmes-periods>